

Nåd vare mer er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Käre Jesus, vår gode Herde, tack för att du gett ditt liv för oss och leder oss med ditt Ord. Lär oss att känna dig och din röst så att vi inte går vilse bland alla faror som hotar oss och gemenskapen med dig och ditt folk. Amen.

Evangelium på herdesöndagen läser vi från Joh 10:11–16:

[Jesus sade:] 11 Jag är den gode herden. Den gode herden ger sitt liv för fåren. 12 Den som är lejd och inte är herden som äger fåren, han överger fåren och flyr när han ser vargen komma, och vargen river dem och skingrar hjorden. 13 Den som är lejd bryr sig inte om fåren.

14 Jag är den gode herden. Jag känner mina får, och mina får känner mig, 15 liksom Fadern känner mig och jag känner Fadern. Och jag ger mitt liv för fåren. 16 Jag har också andra får som inte hör till den här fållan. Också dem måste jag leda, och de kommer att lyssna till min röst. Så ska det bli en hjord och en herde.

Vår text, och temat för idag, Den gode Herden, ger oss anledning att betrakta tre ämnen:

1. Den gode herden ger sitt liv för fåren
2. En falsk herde flyr och skingrar hjorden
3. En hjord och en herde

Den gode herden ger sitt liv för fåren

De ord som vi har som text ingår som en del av de samtal Jesus förde med sina judiska motståndare kort före sitt lidande och sin död. Han har redan klart sagt att han är Messias: *Jag Är, innan Abraham föddes* (Joh 8:58). Redan då ville judarna stena honom. Han gjorde ett sådant anspråk som ansågs vara hädelse.

Genom Hesekiel hade Gud förutsagt att han själv måste ta sig an sitt folk som en god herde. Han dömde och straffade folkets herdar som bara hade tagit hand om sig själva, som inte tog hand om hjorden, som inte stärkte de svaga, som inte förband de sårade, som inte

sökte upp de vilsegångna. Därför säger han (Hes 34:10):

Jag är emot herdarna och ska utkräva mina får ur deras hand och göra slut på deras herdetjänst.

Och sedan fortsätter han med det som vi läst som GT-text i dag (Hes 34:11, 15–16):

Så säger Herren GUD: Jag ska själv söka upp mina får och ta mig an dem. - - - 15 Jag ska själv föra mina får i bet och låta dem vila sig, säger Herren GUD. 16 De förlorade ska jag söka upp, de som gått vilse ska jag föra tillbaka, de sårade ska jag förbinda, och de svaga ska jag stärka. Men de feta och de starka ska jag förgöra.

När judarna hörde det här var det för dem självklart att Jesus anspelade på Hesekiels profetia om att Gud själv skulle komma och vara deras herde. Jesus visade hur det skulle gå till. Han skulle ge sitt liv för fåren. Och han skulle inte bara låta fienderna döda sig, han skulle själv ge sitt liv enligt den gudomliga plan som var bestämd redan från världens begynnelse (Joh 10:17f):

Fadern älskar mig därför att jag ger mitt liv för att sedan ta det tillbaka. Ingen tar det ifrån mig, utan jag ger det av fri vilja. Jag har makt att ge det, och jag har makt att ta tillbaka det. Det budet har jag fått av min Far.

Det här är oerhört starka ord. De kan uttalas bara av den Allsmäktige själv. Ingen människa kan påstå att han både ger sitt liv och tar tillbaka det av sin egen kraft. Men när Jesus dog gjorde han så. Han gav upp andan, han bestämde själv när han skulle dö. Han hade utfört allt till punkt och pricka, han hade fullbordat allt som profeterna hade sagt att han skulle göra för att frälsa världen. Nu hade han sökt upp de förlorade fåren, så att de får vila sig på de gröna ängarna som David besjunger i Psalm 23. Han har fört in sina får i den vila som sångförfattaren beskriver:

*O hör och lev! Se, allt är gjort, ja, allt som göras bör!
Din Jesus gjort det allt – hur stort!
Du sorgsna själ, blott hör!*

*Nu får i tro du vila blott
i både fröjd och nöd
vid detta verk, ty allt är gott
igenom Jesu död.*

Lägg märke till att Jesus också säger att han har makt att tillbaka sitt liv. Att han uppstod var alltså inte följden av att Fadern förbarmade sig över sin Son där han låg i graven. Jesus hade själv makten att uppstå vid den tidpunkt som var bestämd, nämligen på tredje dagen. Det var bekräftelsen på hans gärning, och på att han ägde all makt. Han hade vunnit *segern över döden och djävulen och fört fram liv och odödlighet i ljuset genom evangelium* (2 Tim 1:10).

Så här kan uppståndelsens ljus lysa in i det mest kompakta mörker. Det lyser in i de källare och skyddsrum där de hårt prövade ukrainarna sitter och försmäktar utan livsmedel. Redan i början av Rysslands krig spreds videor där man satt och läste Psalm 31 i just källare och skyddsrum och anropade Gud om beskydd (v 13–16):

*Jag är glömd och borta ur deras hjärtan,
som död, jag har blivit som ett krossat kär. Jag hör vad många viskar, skräck från alla håll! De gaddar ihop sig mot mig, smider planer för att ta mitt liv.*

Men jag litar på dig, Herre, jag säger: "Du är min Gud." Min tid är i dina händer. Rädda mig från mina fienders hand, från dem som förföljer mig.

Det här upplevde David när han förföljdes av sina fiender. Men inte bara han. Jesus gick igenom samma sak, hans fiender gaddade ihop sig mot honom, de planerade att ta hans liv. Men hans liv var i Guds hand, och genom sitt lidande och sin död verkställde han frälsning för alla människor. De som nu lider har satt sitt hopp till att Jesus, den gode Herden, är med dem i dödsskuggans dal, och de behöver inte frukta något ont. För han har makt att ta tillbaka sitt liv, och han kan därför låta alla som dör i tron på honom uppstå till himlens glädje.

Nu lever vi i denna tid, påskens underbara glädjetid när vi får förkunna att döden mött sin överman.

En falsk herde flyr och skingrar hjorden

Vi var redan inne på att de falska judiska ledarna övergav sina får och flydde från sitt ansvar. Tyvärr är det också i dag många herdar som överger sitt ansvar och tänker i första hand på sin egen makt och sina rikedomar. Det mest drastiska är väl metropoliten av Moskva som välsignar Rysslands utrotningskrig och bombningen av de oskyldiga civila i Ukraina, för att hålla sig väl med makten. Men han ska få sin dom.

Men vi har också exempel på sådana herdar i vårt land. Sådana som sviker Guds ord och anpassar sig efter ett gudlöst samhälle för att skaffa och bevara sin maktställning och sina jordiska förmåner. Det är precis dem som Jesus talar om:

Den som är lejd och inte är herden som äger fåren, han överger fåren och flyr när han ser vargen komma, och vargen river dem och skingrar hjorden. 13 Den som är lejd bryr sig inte om fåren.

Vad betyder det att vara lejd? Det är en som gör sin tjänst för betalnings skull. De gamla talade om brödpräster. De frågar i första hand efter sin lön, och i andra hand efter vad de behöver säga till sina församlingsmedlemmar. Förr i tiden var det så att bönderna skulle ge av sin skörd åt prästgården: smör, mjölk, säd till bröd osv. De viktigaste som försörjde prästen var förstas de rikaste bönderna. Därför skulle det mycket till för att prästen i predikstolen skulle bestraffa en sådan rik bonde för hans uppenbara synder, och därmed riskera att han med hans hus fick svälta som straff för de bestraffande ord han sade i predikan.

I dag är det medias rapportering och intervjuer det som präster och biskopar frestas att anpassa sig till. Säger man något som inte faller de sekulariserade människorna i smaken kan det hända att man blir förbigången i val. Tänk dig en biskop som står i Helsingfors Domkyrkas predikstol på självständighetsdagen och i direktsändning, och med landets president och regering närvarande, tar upp vad Guds tio bud säger om äktenskap och mord av de ofödda barnen! Det är lättare att fly och låta bli att säga sanningen. Så gör de falska ledarna.

Vi Vasabor möttes i veckan av nyheten att Vasa svenska församling öppnar kyrkorna för vigsel av samkönade par till äktenskap. Hur i all världen? Kyrkolagen ger ju ingen välsignelse till det – ännu. Men biskopen ger sin välsignelse. Däremot ger inte den finska församlingens biskop, biskopen i Lappo stift, sitt godkännande, så den finska församlingen kan inte använda sig av samma rätt. Tala om ett hus som är i strid med sig självt!

Men det är att låta vargen riva hjorden.

Under fornkyrkan brukade det sägas att biskopen insattes i martyriets ämbete. Man visste att en rätt biskop skulle bli föraktad och förföljd och råka ut för svårt lidande, i många fall bli avrättad för sin bekännelses skull. I dag är biskopen mån om att följa trenderna i samhället och går emot Guds ord.

Men det här ordet av Jesus är inte bara för biskopar och kyrkoherdar. Maningarna att hålla sig till den gode Herden och inte fly när vargen kommer gäller vilken kristen som helst, som frestas att fly när vi borde bekänna sanningen. Det är viktigt att se vad Jesus säger om fårens skyldigheter Joh 10:4f):

Fåren följer honom eftersom de känner hans röst. Men en främling följer de inte utan flyr från honom, för de känner inte främlingars röst.

Det är fårens uppgift att vara så mycket med sin herde att de känner hans röst och vet att de ska följa honom. Då kan de också ta sig till vara för främlingen, den lejde herden, så att de flyr bort från honom.

I Rom 16:17f ger oss Paulus en skarp varning för att följa sådana herdar:

Jag uppmanar er, bröder, att se upp för dem som skapar splittring och väcker anstöt mot den lära som ni har fått undervisning i. Håll er borta från dem, för sådana människor tjänar inte vår Herre Kristus utan sin egen buk, och med fina ord och vackert tal bedrar de godtrogna människor.

Tänk efter lite: hur är det med de biskopar som har anpassat sig efter världen och går emot den lära som vi har fått undervisning i? Är det inte så att just dessa lovprisas för att de talar så vackert om kärlek och alla människors

jämlikhet? Fina ord och vackert tal, precis så är det. Men godtrogna människor blir bedragna. De leds vilse, för dessa herdar talar inte med den gode Herdens röst.

Vi har ett klart ord: Håll er borta från dem! För de är ett hot mot vår eviga salighet. De tjänar djävulen, som kommit för att slakta och förgöra. Jesus talar också själv i bergspredikan om vargar i fårkläder, och säger att vi ska akta oss för dem.

En hjord och en herde

Dessa falska herdar talar också på ett falskt sätt om kristen enhet. De talar för en enhet som är byggd på känslor, inte på en verklig enhet i tro och lära. Tyvärr lyckas de alltför väl med det, eftersom den fårahjord som borde ha följt Jesus och lärt känna honom söker sig till andra betesmarker där de inte får lära sig vad Jesus säger.

Jesus säger (Joh 10:27):

Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig.

Här har vi den sanna gemenskapen. Den gemenskap vi har med Herden leder också till gemenskap med alla andra som följer samme Herde. Då blir det en hjord och en herde. Då är det ingen skillnad från vilket folk vi kommer eller vilka språk vi talar. Folk ska komma från öster och väster och bli bordsgäster i Guds rike. De kommer med samma rättighet (Gal 3:27f):

Alla ni som blivit döpta till Kristus har iklätt er Kristus. Här är inte jude eller grek, slav eller fri, man och kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus.

Och Jesus ger dessa sina får i denna ena hjord härliga löften (Joh 10:28–30):

Jag ger dem evigt liv. De ska aldrig någonsin gå förlorade, och ingen ska rycka dem ur min hand. Min Fars hand som gett mig dem är större än allt, och ingen kan rycka dem ur min Fars hand. Jag och Fadern är ett.

Bön: Ack Jesus, skydda själv ditt lamm för vargens mord och list, och bär mig alltid i din famn, du herde, Jesus Krist! Amen. (G W Rask)